

İktisadî buhran vergisi kanununa müzeyyel 1/304 numaralı kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/962

23 - IV - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

1890 numaralı ve 1 - XII - 1931 tarihli iktisadî buhran vergisi kanununa zeylen Maliye vekâletince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetinin 20 - IV - 1932 tarihli içtimarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Dünya büyük bir iktisadî buhran geçirmektedir. Umumî bir manzara ve mahiyet almış olan buhranın memleketimize isabet eden tesirleri de çok mühimdir. Bu vaziyet muvacehesinde gerek milli paramızı korumak gerek bütçemizi daima mütevazın bir halde bulundurmak hayatî ve zarurî bir ihtiyaçtır. 1 kânunuevvel 1931 tarihindenberi, tatbikat sahasına girmiş olan iktisadî buhran vergisi 1931 senesinin acil ve mübrem ihtiyaçlarını karşılamağa medar olmak üzere tesis edilmişti. O tarihten beri vaziyet ve ihtiyaç aynı şiddet ve kuvvetle devam ediyor, ve Devletin malî vaziyetini korumak ve buhranın devam ettiği müddete munhasır olmak üzere yeni tedbirler ve kararlar ittihazını zarurî kılıyor. Bir fedakârlık devresine gireceğiz. Bu fedakârlığa her vandaşın aynı nisbette iştiraki lâzımdır.

İktisadî buhran vergisi, maaşlı, ücretli şahıslara hasredilmişti. Bu vergiyi, tahammülü olan diğer mevzulara da teşmil etmek icap ediyor. Fedakârlıkta müsavat kaidesinin tabii neticesi budur.

Bu mebdeden hareket edilerek yaptığımız tetkikat neticesinde lâiyhada tesbit edildiği üzere binalar, muamele ve şeker istihlâk vergilerine, iktisadî buhran vergisi devam ettiği müddetçe, birer miktar zam yapılması ve bu membalardan da iktisadî buhran vergisi alınmasını muvafık buluyoruz. Bu zamları teklif ederken, vergi mevzularının tahammülü ve tediye kabiliyetinin imkânları ve iktisadî mülâhazaların icabatı birinci derecede nazarı dikkate alınmış olduğunu bilhassa zikretmek ve bu eiheti tebarüz ettirmek faidelidir.

Lâiyhanın birinci maddesi bina vergisine yapılacak zamma taallük etmektedir. Teklif edilen zam, evvelce müsakkafat vergisi kanunu mucibince verilen miktarlarla, bu gün bina vergisi kanunu mucibince verilen miktarlar arasındaki farkın vasatı yüzde ellisi nisbetinde bir miktarı ifade etmektedir. Yani iktisadî buhran vergisi devam ettiği müddetçe bina vergisi ile yapılan tenzilâtın tamamı yerine, yarısı tatbik edilecek demektir. Bu eiheti tavzih edelim:

Vasıtasız vergilere munzam kesirlerin teyhidi hakkındaki kanun mucibince bina vergilerinin nisbeti, ahşap ikametgâhlarla değirmen ve fabrika ve imalâthanelerde gayrisafi iratların % 13 ü; diğer ahşap ve kârgir binalarda gayrisafi iradın % 17 si idi. Bina vergisi kanunu mucibince vergi nisbeti seyyanen % 12 ye indirildi. Bundan maada bina vergisi kanunu, gayrisafi iradı safi irada tak-

rip için ~~başka~~ % 20 tenzilâtı da ihtiva eylediğinden her iki suretle yapılan tenzilât yekûnu, ahşap ikametgâhlarla değirmen ve fabrika ve imalâthanelerde % 3, 60 diğer binalarda % 8, 40 nisbetine baliğ olmuştur.

Yeni teklife göre, verginin aslına takriben % 33 nisbetinde bir zam derpiş edilmektedir. Şu kadar ki sahiplerinin ikamet ettiği meskenlerde bu miktar, % 15 nisbetinde olacaktır. Bu vaziyette ticaretgâh ve akar olan binaların vergi nisbetlerine %3, 60 zam yapılacaktır ki müsakkafat vergisi kanunu cari olduğu zamana göre % 4, 80 noksandır. Diğer binalara % 1, 80 zammolacaktır ki bu da evvelki almandan % 1, 80 keza noksandır.

Sahiplerinin ikamet ettiği meskenler hakkında kabul edilmiş hususi muamele, bir şahsın aynı tahakkuk dairesinde ikamet ettiği meskeninden maada binaları varsa tatbik edilmeyeceği ve bir mahalle veya köy dahilinde müteaddit binaların bulunması halinde bunların iratları tevhit edilerek nisbetlerin tatbik edileceği, bina vergisinden muaf olan binaların bu zamlardan muaf bulunduğu maddede tasrih kılınmıştır. Keza, Devlet bütçesi açığına yardım mahiyetinde bulunan bu vergiden mahallî idareler için hisse tefrik edilmeyeceği de ilâve edilmiştir.

Lâyihanın ikinci maddesi, muamele vergisi nisbetlerinde yapılan zammı ihtiva etmektedir. İthalât muamele vergisine yüzde dört zam yapılması lüzumlu görüldüğünden, bu maddelerin memlekette yapılan muadilleri için smâi müesseselerden alınan dahilî muamele vergisinin de aynı nisbette bir zam ile yüzde ona iblâğı icap etmiştir.

Lâyihanın üçüncü maddesinde, 1718 numaralı dahilî istihlâk vergisi kanunu mucibince memleket dahilinde istihsal olunan şekerlerden 1932 senesinde kilo başına alınacak altı kuruş istihlâk resminin kilo başına sekiz kuruşa çıkarıldığı beyan etmektedir. Hariçten memleketimize ithal edilmekte olan şekerlerin beher kilosundan 27, 20 kuruş gümrük resmi alınmaktadır. Bu miktar tesbit edilirken şekerden kilo başına idarî masraflarla birlikte alınmakta olan 8, 5 kuruş inhisar resmi de nazarı dikkate alınmıştır. Dahildeki şeker fabrikalarının teessüslerini teshil ve inkişafını himaye edebilmek gayesile kilo başına alınmakta olan 8, 5 kuruşun, aynen ve defaten tatbiki cihetine gidilmemiş ve seneden seneye tezeyüt eylemek üzere bir had kabul edilmişti. Şeker fabrikalarımız, istihdaf edilen inkişafa mazhar olmuş bulduklarından bu eihet ve Devletin malî ihtiyacı nazarı dikkate alınarak vergi miktarı, inhisar devresindeki miktardan yirmi para noksanile kilo başına sekiz kuruş olarak tesbit olunmuştur.

Lâyihanın dördüncü maddesi kanunun, 1932 malî senesi vergilerine de şamil olmak üzere 1 hazi-
ran 1932 tarihinden itibaren meriyete gireceğini ifade etmektedir.

14/IV/1932

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

1 - V - 1932

Karar No. 51

Esas No. 1/304

Yüksek Reisliğe

1890 numaralı iktisadî buhran vergisi kanununa zeylen hazırlanıp Başvekâletin 6/926 numaralı ve 23-IV-1932 tarihli tezkeresile gönderilen kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatası encümenimize havale edilmekle Varidatı umumiye müdürü hazır olduğu halde mütalea ve tetkik edildi.

Cihanın geçirmekte olduğu iktisadî buhranın memleketimizde husule getirdiği menfi akislerinden mütevellit vaziyet karşısında gerek millî paramızı korumak gerek bütçemizi mütevazin bir şekilde bulundurmak için alınması lâzım gelen tedbirler cümlesinden olmak üzere bir buhran vergisi ih-
das edilmiş idi.

Maaslı ve ücretli şahıslara munhasır olan bu verginin devam ettiği müddetçe binalar, muamele ve şeker istihlâk vergilerine de, tahammülleri nisbetinde birer miktar zammedilmek suretile,

teşmili zarurî görülerek bu esas dahilinde Hükümetçe ihzar ve teklif edilmiş olan mezkûr kanun lâyihasının heyeti umumiyesi encümenimizce kabul edilmekle maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Birinci madde — Senelik iratları iki bin liraya kadar olan binalar için gösterilen yüzde otuz nisbetin, verginin yüzde otuzu olmasına mebni bu cihet sarahaten zikredilmiştir.

Mutasarrıflarının tamamında sakin oldukları mesken binalardan maddede gösterilen nisbetler dairesindeki zamların yarısı alınacağı beyan edilmekte ve bu tarzı ifadeye nazaran mutasarrıfın bir kısmında oturup diğer kısmını kiraya verdiği veya kendisi başka bir mahalde oturmak üzere tamamını icar ettiği bir meskenin âkar addedilerek akarlara vazedilen nisbet dairesinde zamma tâbi tutulduğu anlaşılmaktadır. Halbuki encümenimiz bir meskenin pansiyon şeklinde olmamak üzere gerek kısmen gerek tamamen icar edilse bile mahiyeti esasîyesini değiştirmeyeceği ve bina-enaleyh akar meyanına giremeyeceği kanaatine vâsıl olduğu cihetle bir meskenin, derûnunda sahibi oturmakla mukayyet tutulmaksızın alelittâk tenzilâtta istifade etmesini muvafık görmüş ve maddeye ona göre hüküm koymuştur.

Bir şahsın aynı tahakkuk dairesi dahilinde meskenlerinden başka binaları varsa meskenin de diğer binalar gibi akar addedilerek tenzilâtta istifade etmeyeceği maddede zikredilmekte ise de encümenince kabul ve yukarıda serdedilen hüküm ve esasa göre her ne suretle olursa olsun bir meskenin akar addedilemeyeceğine göre bu gibi müteaddit binaları olan bir şahsın yalnız meskeni, meskenler hakkındaki vergi nisbetine tâbi tutulmak üzere, diğerleri hakkında akar gibi muamele olunması muvafık görülmüş ve bu cihet te o suretle tashih olunmuştur.

İkinci madde — Sanayi müesseseleri mamulâtından 1860 numaralı kanun mucibince alınan yüzde altı nisbetindeki verginin yüzde on nisbetine iblâğ edilmekte olmasına nazaran maddedeki « satış kıymetleri üzerinden » kelimeleri fazla görülerek maddeden çıkarılmıştır.

Üçüncü madde — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Dördüncü madde — Kanunun hükmü 1 Haziran 1932 tarihinden itibaren tatbik edileceği ve bina-enaleyh bu seneye ait bina vergilerine de teşmili tabii bulunduğu cihetle bu cihetin ayrıca zikrine mahal görülmiyerek madde o suretle tashih olunmuştur.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevki kılınmak üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Maliye En. Reisi Na.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza
Bayazıt	Bayazıt	İstanbul	Konya	Isparta	Diyarbakır	İzmir
<i>Ihsan</i>	<i>Ihsan</i>	<i>M. Ziya</i>	<i>Refik</i>	<i>Kemal</i>	<i>Zülfü</i>	<i>Kâmil</i>

Aza

Mesken oldukları için % 15 zamma tâbi tutulan binaların senelik varidatları 1000 lirayı tecavüz ederse diğer zam nisbetlerine tâbi olması muvafık olur kanaatindeyiz.

Aydın	Mersin
<i>Adnan</i>	<i>A. Hamdi</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1890 numaralı ve 1-12-1931 tarihli iktisadî buhran vergisine müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — İktisadî buhran vergisinin devam ettiği müddetçe 1837 numaralı ve 4-7-1931 tarihli bina vergisi kanunu mucibince alınmakta olan bina vergisine munzam kesirler halinde aşağıda yazılı zamlar yapılır.

Bina vergisine matrah olan senelik iratları (2 000) liraya kadar olan binalarda yüzde 30,

Senelik iratları (2 001) liradan (10 000) liraya kadar olan binalarda (10 000 lira dahil) (2 000) liradan fazla kısmın vergisine yüzde 40,

Senelik iratları (10 001) liradan yukarı iratlı binalarda fazlaya ait vergiye yüzde 50,

Şayi hisseli binaların vergilerine icra edilecek zamlar, her hissedarın hissesine isabet eden irat miktarına göre hesap olunur.

Mutasarrıflarının tamamında sakin oldukları mesken binalardan yukarıda yazılı zamların yarısı alınır. Bir şahsın aynı tahakkuk dairesi dahilinde meskenden başka binaları varsa meskeni bu hükümden istifade edemez.

Bir şahsın bir mahalle ve köy dahilinde müteaddit binaları bulunursa zammın icrasında bunların iratları tevhit ve hâsıl olacak yekûna göre zamlar tatbik olunur.

Bina vergisi kanununun 3 üncü maddesi mucibince bina vergisinden muaf olan binalar bu zamlardan da muaftır.

Yukarıda yazılı zamlardan mahallî idareler için vasıtasız vergilere munzam kesirlerin tevhit ve nisbetlerinin tadiline dair olan 1404 numaralı kanunun 13 üncü maddesinde yazılı hisseler tefrik olunmaz.

MADDE 2 — 1860 numaralı ve 21-VII-1931 tarihli muamele vergisi kanununun 5 inci maddesi mucibince sınıî müesseseler muamelâtının satış kıymetleri üzerinden alınan yüzde 6 nisbetindeki vergi ile ecnebi memleketlerde imal olunup Türkiye'ye ithal edilecek maddelerden alınacak yüzde 6 nisbetindeki vergi yüzde 10 nisbetine iblâğ olunur.

MADDE 3 — 1718 numaralı ve 2-VI-1930 ta-

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

1890 numaralı ve 1-XII-1931 tarihli iktisadî buhran vergisine müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — İktisadî buhran vergisinin devam ettiği müddetçe 1837 numaralı ve 4-VII-1931 tarihli bina vergisi kanunu mucibince alınmakta olan bina vergisine munzam kesirler halinde aşağıda yazılı zamlar yapılır:

Bina vergisine matrah ittihaz edilen senelik iratları (2 000) liraya kadar olan binaların vergisine % 30;

Senelik iratları (2 001) liradan (10 000) liraya kadar olan binalar da (10 000 lira dahil) (2 000) liradan fazla kısmın vergisine % 40;

Senelik iratları (10 001) liradan yukarı iratlı binalar da fazlaya ait vergiye % 50;

Şayi hisseli binaların vergilerine icra edilecek zamlar, her hissedarın hissesine isabet eden irat miktarına göre hesap olunur.

Mesken olan bir binanın mutasarrıfı ister bir kısmında oturup bir kısmını kiraya versin isterse tamamını icar etsin (pansiyon şeklindeki icarlar hariç) bu meskenden yukarıda yazılı zamların yarısı alınır.

Bir şahsın aynı tahakkuk dairesi dahilinde meskenden başka binaları varsa o binalar bu hükümden istifade edemez.

Bir şahsın bir mahalle veya köy dahilinde müteaddit binaları bulunursa zammın icrasında meskenden maada olan aksamm iratları tevhit ve hâsıl olacak yekûna göre yukarıdaki hükümler tatbik olunur.

Bina vergisi kanununun 3 üncü maddesi mucibince bina vergisinden muaf olan binalar bu zamlardan da muaftır.

Yukarıda yazılı zamlardan mahallî idareler için vasıtasız vergilere munzam kesirlerin tevhit ve nisbetlerinin tadiline dair olan 1404 numaralı kanunun 13 üncü maddesinde yazılı kesirler tefrik olunmaz.

MADDE 2 — 1860 numaralı ve 21-VII-1931 tarihli muamele vergisi kanununun 5 inci maddesi mucibince sınıî müesseseler mamulâtından alınan % 6 nisbetindeki vergi ile ecnebi memleketlerde imal olunup Türkiye'ye ithal edilecek maddelerden alınacak % 6 nisbetindeki vergi % 10 nisbetine iblâğ olunur.

MADDE 3 — Hükümetin teklifi aynen.

rihli dahilî istihlâk vergisi kanununun birinci maddesi mucibince elyevm dahilinde mevcut fabrikalarda istihsal edilecek şekerlerden istihsal tarihlerine bakılmaksızın satış vaki olduğca 1932 malî senesi bidayetinden itibaren kilo başına sekiz kuruş istihlâk vergisi alınır.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümleri 1932 malî senesi vergilerine de şamil olmak üzere haziran 1932 tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye, Gümrük ve İnhisarlar vekilleri memurdur.

20-IV-1932

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>		<i>Zekâi</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Ma. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>M. Şeref</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

MADDE 4 — Bu kanun 1 haziran 1932 tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Hükümetin teklifi aynen.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 133
Esas No. 1/304

25 - V - 1932

Yüksek Reisliğe

1890 numaralı iktisadî buhran vergisi kanununa zeylen Maliye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 20 - IV - 1932 tarihli içtimamında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ile esbabı mucibesinin takdim edildiğine dair Başvekâletin 23 nisan 1932 tarih ve 6/962 numaralı tezkeresile merbutları ve Maliye encümeninin lâyiha üzerindeki tadilatı ile esbabı mucibesi encümenimize havale buyurulmuş olduğundan Maliye vekili Beyefendi ile Varidat umum müdürü Bey hazır buldukları halde encümenimizde mütalea ve tetkik olundu:

Teklif olunan lâyiha, İktisadî buhran vergisi kanununa zeylen 11 temmuz 1931 tarih ve 1837 numaralı bina vergisi kanunu mucibince alınmakta olan bina vergisine munzam kesirler ilâvesini, 21 temmuz 1931 tarih ve 1860 numaralı muamele vergisi kanununun 5 inci maddesi mucibince dahilindeki smaî müesseseler mamulâtı ile eenebî memleketlerde imal olunup Türkiyeye ithal edilecek maddelerden alınmakta bulunan muamele vergisinin % 6 dan ibaret olan nisbetinin % 10 a iblağını ve nihayet 14 haziran 1930 tarih ve 1718 numaralı dahilî istihlâk vergisi kanununun 1 inci maddesi mucibince dahilinde mevcut fabrikalarda istihsal edilecek şekerlerden 1932 malî senesi bidayetinden itibaren beher kilogram başına sekiz kuruş istihlâk vergisi alınmasını istihdaf ve muhtelif matrahları alâkadar eden hükümleri ihtiva etmektedir.

Encümenimiz bu muhtelif hükümleri ayrı ayrı tetkik eylemiş ve aşağıda arzedeceğimiz neticelere varmıştır :

Evvelen dahilî istihlâk vergisi hakkındaki hükümlerin geçici bir manzara arzemediği ve bu itibarla buhran vergisinin maksat ve gayeyi tesis ile alâkadar bulunmadığı görülmüştür.

Binaenaleyh bu hükümlerin iktisadî buhran vergisi kanununa zeyil şeklinde değil 1718 numaralı dahilî istihlâk vergisi kanununun 1 inci maddesinin tadili şeklinde Umumî heyetin tasvibine arz edilmesi muvafık görülmüştür.

Saniyen 1860 numaralı muamele vergisi kanununun 5 inci maddesinin (A ve B) fıkralarındaki % 6 nisbetinin % 10 na iblâğma dair olan hükümler hakkında bir takım mülâhazalar varit olmuştur.

Muamele vergisinin, tatbikatı dolayısıyla gerek Hazinenin menafîini siyanet etmek ve gerek mükelleflerle memurlar arasındaki ihtilâflara mâni olmak noktai nazardan her türlü mahzurları bertaraf edebilecek şekillere raptının müşkül olması hasebile gümrük tarifeleri üzerinde yapılmakta bulunan tetkikatta bu müşkülâtı da bertaraf edecek netayice varıldığı takdirde verginin esas ve eşkâli hakkında dahi tadilât icrası mevzu bahis olabilecektir.

Bu mülâhazalardan mülhem olarak encümenimiz muamele vergisi hakkındaki teklifin esasını kabul etmekle beraber bunu iktisadî buhran vergisi kanununa zeyletmekten ise muamele vergisi kanununun 5 inci maddesinin (A ve B) fıkralarındaki nisbetlerin tadili şeklinde Umumî heyetin tasvibine arz etmediği münasip görerek kabul eylemiştir.

Salisen 1837 numaralı bina vergisine munzam kesirler ilâvesine dair olan teklifin iktisadî buhran vergisine zeyledilmesi hususundaki şekli muvafık bulunmuştur. Ancak bu zamma teklifte görülen müterakkî mahiyetin verilmesini ekseriyetle muvafık bulmamıştır. Çünkü evvelâ verginin aslında müterakkî bir mahiyet mevcut değildir. Saniyen bu matrah üzerine müterakkî verginin tarhi daha esaslı tetkikata ve matrahın arz edebileceği (amortisman ve hakikî iratların bilinmesi gibi) hususiyetlerin nazarı itibare alınmasını istilzam etmektedir. Salisen vergi nisbetinin (binalar vergisinden geçen seneki kanun ile yapılan tenzilâtın takriben % 50 sinin tekrar geri alınması ve akar binalar vergisinin ikametgâh olanlara nisbetle artırılması) prensibine daha muvafık olması ve tahakkuk ve tahsil hususlarında da kolaylıklar temin edilmesi lâzımdır.

Bu itibarla encümenimiz Hükümetin ve Maliye encümeninin tekliflerini vergiye, 1837 numaralı kanunla tenzil edilen vergi miktarının akarlar hakkında takriben % 50 si ve meskenler hakkında da takriben % 25 i nisbetinde buhran vergisi esasını kabul ederek tadil eylemiştir.

Bundan başka bina vergisi kanununun 3 üncü maddesinde sayılan ve vergiden muaf tutulan binaların buhran vergisinden dahi istisnası hakkındaki teklifin, bu maddenin 10 uncu fıkrasında dahil binalara da umumiyetle teşmil edilmesi muvafık bulunmamış ve Hükümetin dahi muvafakatile metinde sarahaten ifade edilmiş bulunan şekle ifrağ edilmesi kabul olunmuştur.

Bu esaslı tadilât haricinde yazılış ve ifade tarzları itibarile yapılan tadilâtlar hazırlanan lâyiha- lar müstacelen müzakere buyurulmak üzere Umumî heyetin tasvibine arz ederiz.

Reis	Rs. V.	M. M.	Kâ.				
Gümüşane	Konya	Konya	Tokat	Aksaray	Çorum	Elâziz	Erzurum
H. Fehmi	K. Hüsnü	K. Zaim	Süreyya	A. Süreyya	Mustafa	H. Tahsin	Aziz
Bursa	Giresun	Isparta	Kayseri	Niğde	Yozgat		
Galip	Kâzım	Mülkerrem	A. Hilmi	Faik	S. Sarı		

BÜTÇE ENCÜENİNİN TADİLİ

14 haziran 1930 tarih ve 1718 numaralı dahilî istihlâk vergisi kanununun 1 inci maddesinin tadiline dair kanun lâyhası

MADDE 1 — 14 haziran 1930 tarih ve 1718 numaralı dahilî istihlâk vergisi kanununun 1 inci maddesi aşağıda yazıldığı gibi tadil edilmiştir:

Dahildeki fabrikalarda istihsal edilen şeker (toz, küp kare) lerden istihsal tarihi ne olursa olsun satış vaki oldukça beher kilogram başına sekiz kuruş istihlâk vergisi alınır.

MADDE 2 — Bu kanun 1 haziran 1932 tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun hükümlerinin icrasına Maliye vekili memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

21 temmuz 1931 tarih ve 1860 numaralı muamele vergisi kanununun 5 inci maddesindeki vergi nisbetlerinin tadiline dair kanun lâyhası

MADDE 1 — 21 temmuz 1931 tarih ve 1860 numaralı muamele vergisi kanununun 5 inci maddesinin A ve B fıkralarına göre tahsil edilmekte olan verginin nisbeti yüzde altıdan yüzde ona çıkarılmıştır.

MADDE 2 — Bu kanun 1 haziran 1932 tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun hükümlerinin icrasına Maliye, Gümrük ve inhisarlar vekilleri memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

30 teşrinisani 1931 tarih ve 1890 numaralı iktisadî buhran vergisi kanununa müzeyyel kanun lâyhası

MADDE 1 — 11 temmuz 1931 tarih ve 1837 numaralı bina vergisi kanununa göre alınmakta bulunan vergiye, iktisadî buhran vergisinin devamı müddetinece:

Sahibinin bizzat oturduğu meskenler için altıda biri,

Sair binalar için üçte biri,

nisbetinde iktisadî buhran vergisi zammedilmiştir.

Sahibinin oturduğu evlerin taaddüdü halinde bunlardan yalnız birisi mesken addolunur. Apartmanlar ve muhtelif kısımlara ayrılarak apartıman gibi istimal edilen binaların bizzat sahibinin ikamet ettiği daire veya kısımlar ile hissedarların müştereken oturdukları şayi hisseli binalar mesken- den maduttur.

1837 numaralı bina vergisi kanununun 4 üncü ve mülga 14 haziran 1326 tarihli müsakkafat vergisi kanununun 7 ve 8 inci maddelerinde yazılı muvakkat muafiyetlerden istifade eden yeni in- şaat ve ilâveler dahi, bina vergisine ait muafiyetleri mahfuz kalmak üzere, bu kanun muçibince yapılan buhran vergisi zammına tâbi tutulur.

1837 numaralı bina vergisi kanununun 3 üncü maddesinin ilk dokuz fıkrası muçibince bina vergisinden muaf olan binalar bu zamlardan da muafırlar.

Mukavelenamelerinde hiç bir suretle vergi alınmıyacağını veya işlerde ihdas edilecek vergiler- den müstesna tutulacağını tazammun eden bir kayıt ve şart bulunan imtiyazlı şirketlere ait bi- nalar hariç olmak üzere mezkûr maddenin 10 uncu fıkrasında yazılı hususî kanun ve hükümlerle bina vergisinden muaf olan binalar hakkında da, bina vergisi hakkındaki muafiyet baki kalmak şartile, buhran zammı tatbik olunur.

MADDE 2 — Bu kanun 1 haziran 1932 tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun hükümlerinin icrasına Maliye vekili memurdur.